SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 179. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 18, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го ВЕРЕСНЯ 1992. Ч. 179. РІК XCIX.

УНА КРИТИКУЄ УРЯД, ВЕРХОВНУ РАДУ УКРАЇНИ І ДЕМОКРАТІВ

Київ (УНІАР). — Українська Національна Асамблея оприлюднила заяву з приводу кампанії за розпущення Уряду та Верховної Ради. „УНА вважає, що Уряд Вітольда Фокіна та Верховна Рада України не є тим Урядом і тією ВР, які потрібні Україні сьогодні. УНА разом з усім українським народом має серйозні притенсії щодо багатьох аспектів діяльности Уряду, проте головним його недоліком є те, що Уряд не має сьогодні реальної влади, не має можливости проводити власну політику у народному господарстві, армії, на місцях — а причина загальної деструкції державного апарату, кризи, або несформованости державних структур".

„Однак Уряд, зформований 'Новою Україною' Рухом, Конгресом національно-демократичних сил, буде явно гіршим за сучасний, у властивому розумінні не буде урядом. Демократи вже зараз складають значний відсоток депутатського корпусу, але ні українська економіка, ні український народ, не бачать жодних позитивних наслідків їхньої діяльности. З цього факту український народ і його Національна Асамблея роблять висновок, що збільшення відсотку демократів у новій Верховній Раді приведе до збільшення демагогії, але аж ніяк не до покращання життя трудящих. Лідери опозиції не можуть не розуміти цього, але нехтуючи інтересами народу намагаються за допомогою чергової політичної кампанії реанімувати напівмертві структури своїх політичних організацій, збільшуючи хаос у суспільстві, щоб дати простір власним політичним амбіціям".

„УНА закликає своїх прихильників зосередити зусилля на вирішенні справді важливих завдань щодо армії, фльоти, податкової, митної і фінансової системи, придушення сепаратизму. УНА вбачає своє завдання у тому, щоби зформувати таку соціяльну силу, котра зможе завести порядок, забезпечити соціяльну стабільність при проведенні економічних реформ, стати опорою української держави".

Критика Українською Національною Асамблеєю одних і других, тобто урядової номенклятури і демократів, викликала мішану реакцію, яка віддзеркалилася в численних замітках і статтях в київських газетах.

ВІДКРИТТЯ ПЛАСТОВОГО МУЗЕЮ В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — З приводу 80-ліття Пласту, відкриття центрального Пластового Музею ім. Леоніда Бачинського в Клівленді відбудеться в суботу, 26-го вересня, о год. 2:30 по полудні. Музей приміщений в „асгродомі" катедральної парафії св. Йосафата в Пармі, Огайо.

60-ЛІТТЯ 28-ГО ВІДДІЛУ СУА

Нюарк, Н.Дж. — 28-ий Відділ СУА в Нюарку відзначить 60-ліття святочним полуднем, що відбудеться в неділю, 15-го листопада, в залі Українського Народного Дому в Ірвінгтоні, в год. 2-ій по полудні.

Л. ХОРОЛЕЦЬ ВИСТУПИТЬ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Дирекція Українського Народного Дому інформує, що в середу, 23-го вересня о год. 6:30 вечора в приміщенні УНД при 140-42 Друга авеню, виступить з інформаційною доповіддю міністер культури в Уряді Укріни достойна Лариса Хоролець. Вона говоритиме на тему: „Відродження культури в Україні". Організатори надіються на численну участь української громадянства.

Банки в Україні збільшили ставки

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 14-го вересня, українське радіо повідомило, що більшість банків України підвищили кредитні ставки в 2,5 — 4 рази. Підприємства та фірми мають тепер виплачувати за отримані від банків гроші 30-60 відсотків. Так, скажімо, Західньо-Український Комерційний Банк бере 40-50 відсотків, Народний Банк у Києві — 60 відсотків, Банк „Відродження" — 30-35 відсотків. Підвищення кредитних ставок пов'язане з дефіцитом грошей у банках і дуже впливає на зростання цін і матеріяльне становище громадян.

Тези до нової програми невідкладних антикризових заходів та шляхи ринкової трансформації економіки України обговорили учасники міжнародної науково-практичної конференції, що закінчилася 11 вересня у Києві. У ній взяли участь 40 бизнесменів з країн Европи, Азії і Америки. На конференції розглянуто проєкт програми, розроблений науково-експертною групою комісій Верховної Ради з участю науковців-економістів та юристів. Мета програми — зупинити негативні процеси й забезпечити поглиблення економічних реформ. Ключовим моментом програми автори зробили розвиток сфери виробництва шляхом фінансової стабілізації та введення власної валюти. Програма передбачає термінові антикризові заходи і водночас радикальні реформи, розраховані на два-три роки. З урахуванням висловлених на конференції думок, проєкт програми буде допрацьований і переданий на розгляд Верховної Ради і Кабінету Міністрів України.

Померла М. Демидчук-Чучман, довголітня головна радна УНС

Торонто. — У понеділок, 14-го вересня 1992 року, тут померла на 92-му році життя Марія Демидчук-Чучман довголітня громадська діячка в З'єднаних Стейтах Америки і Канаді, а також активістка на відтинку розбудови і скріплення Українського Народного Союзу, якого вона була активною у відділах, головною радною 12 років, а в останньому часі почесним членом Головного Уряду.

Св.п. М. Демидчук-Чучман

Св. п. М. Демидчук-Чучман народилася 20-го січня 1901 року в с. Горлець, Чортківського повіту в Україні. Після закінчення початкової школи вчилася у Львові в інституті ім. Т. Шевченка, утримуваного Українським Педагогічним Товариством.

В 1923 році прибула до З'єднаних Стейтів Америки. Тут одружилася з д-ром Семеном Демидчуком, що працював тоді редактором газети „Америка" у Філядельфії, а потім обидвоє переїхали до Брукліну, Н. Й. Виховала і дала освіту чотирьом дітям. Учителювала два роки в українській народній школі при УНДомі, а два роки в парафіяльній вечірній школі церкви св. Миколая в Брукліні. Займалася також громадською працею та дописувала про громадські справи до часописів „Свобода", „Америка", „Жіночий Світ" та інших. Крім того була редакторкою у виданні „Націоналіст". Під час Другої світової війни була секретаркою в Об'єднаному Комітеті в Ню Йорку, організувала членів до УНСоюзу, була учасницею багатьох Конвенцій тієї установи.

В 1965 році перший раз повдовіла, але своєї союзової і громадської праці не залишила, в Союзі Українок Америки, СФУЖО та інших організаціях. В 1972 році одружилась вдруге з Мар'яном Чучманом з Торонто, а в 1974 році повдовіла вдруге і залишилася жити в Канаді. Після мозкового удару і зломання клуба довго хворіла, померла несподівано і спокійно.

Св. п. М. Демидчук-Чучман була активною дочкою свого народу, цікавилася його долею і дожила до відновлення незалежности України 24-го серпня 1991 року. Вісім років вона була почесним членом Головного Уряду і совісно та віддано працювала для цієї установи, аж до останніх днів свого трудолюбного життя.

Залишила в жалобі свою ближчу й дальшу родину та велику українську зорганізовану громаду, яка пам'ятатиме про її добрі діла на користь УНСоюзу, громади і України.

Українські лікарі з Чехо-Словаччини були на науковому конґресі в ЗСА

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Літні місяці не переводилося на відпочинку у 1992 році. Вони були для української громади так вагомі на події та імпрези, що інша діяльність відійшла на дальший плян. А тим часом літо це пора різних наукових з'їздів та конгресів, що дозволяють брати в них участь фахівцям, які впродовж інших місяців року надто зайняті, щоб перервати працю.

Цілий ряд різних наукових конгресів відбувся на терені ЗСА і в них брали участь наші українські науковці та фахівці. Один з них, конгрес Американської асоціяції клінічної хемії, у липні дав нагоду до відвідин в нашій редакції двох його учасників, українських лікарів із Чехо-Словаччини — голову Українського Лікарського Товариства в ЧСФР д-ра Ярослава Баб'юка і заступниці його на тому пості д-р Наталки Янчаркової.

Н. Янчаркова і Ю. Баб'юк під час відвідин „Свободи"

Д-р Я. Баб'юк є професором Карлового університету у Празі і завідує катедрою контролі ліків та є головою Об'єднання контролі ліків. Автор 64 наукових публікацій, 16 підручників та 79 педагогічних посібників, він є також членом Американської асоціяції клінічної хемії і не вперше прибуває брати участь у наукових конференціях цієї організації, як це і було цього літа. Тим разом участь брала також д-р Н. Янчаркова, по званні онкологічний гінеколог, для якої теми цієї наукової конференції були цікаві.

Обоє цих фахівців в медичній ділянці використали, як нам розповідають, перебування на конвенції у Вашінгтоні також до відвідин Чикаго, де мали нагоду зустрітися із Управою Світової Федерації Українських Лікарських Товариств та обмінятися думками і плянами спільної наукової праці. У товариській зустрічі порушено плянування наступного Світового Конгресу Українських Лікарів, що, як, відомо, відбувається щодва роки. Гості з Чехо-Словаччини запропонували, щоб такий Конгрес у 1994 році відбувся у Празі.

Тут ми ставимо питання нашим гостям яке тепер положення українців у Чехо-Словаччині і чому саме тамошні українські лікарі ставлять таку пропозицію.

Д-р Я. Баб'юк вияснює, що в новозаложеному УЛТ у Чехо-Словаччині є 52 членів і товариство має дуже прихильну настанову уряду вих та медичних чинників.

— Ми маємо серед чехів багато приятелів і це нам дуже помагає — каже д-р Я. Баб'юк. — Зате у сьогодній політичній ситуації не можемо побачити такої самої прихильности у слова-

(Закінчення на стор. 3)

Р. Перо критикує обидвох кандидатів

Вашінгтон. — Тексаський більйонер Росс Перо виступив у вівторок, 15 -го вересня, у телевізійній програмі „З добрим ранком, Америко!" з критикою економічних програм президента Джорджа Буша і кандидата Демократичної партії Билла Клінтона.

„Вони не враховують нас кількох розумний американський народ, — сказав Р. Перо про Буша і Клінтона. — Американський народ розуміє, що діється. Народ спостерігає за маневруванням (Буша і Клінтона), усві домлюючи, що їх економічні пляни непереконливі". Кілька місяців підряд Перо говорив про свій намір брати участь у боротьбі за Білий Дім, але у червні він повідомив, що не висуне свою кандидатуру. Однак ім'я Перо внесене у виборчі картки всіх 50 стейтів країни. Як свідчить останнє опитування громадської думки, яке провели газета „Вашінгтон Пост" і телевізійна компанія Ей-Би-Сі, 16 відс. американців мають намір голосувати за нього. За Клінтона вирішили голосувати 45 відс. і за Буша — 33 відс. Автори опитування вияснили також, що якщо б прізвища Перо не було у бюлетенях, сьогодні Клінтона підтримали б 54 відс. виборців, а Буша — 39 відс.

У вівторок, коли були опубліковані підсумки цього опитування, Р. Перо не залишив сухого місця на економічних плянах Буша і Клінтона. „Плян (Президента), з яким він ознайомив всіх минулого тижня, не конкретний, — сказав Перо. — Пропонуючи змен шити платню високооплачуваним державним чинникам, Буш не сказав, чи стосується ця пропозиція виборних службовців. Я думаю, що також помилково було обіцяти зменшення податків і зобов'язуватися не підвищувати їх".

„Плян Клінтона складається із загальників, — продовжував Перо. — Клінтон пропонує масу грошей на різні програми, але не пояснює звідки він візьме ці гроші". За словами Перо, грошей, які Клінтон хоче дістати, наклавши додатковий податок на заможних громадян (тих, які заробляють 200,000 долярів у рік), виявиться замало для виконання запланованих програм. Тим самим Перо підтверджує побоювання багатьох економістів, що, ставши президентом, Клінтон накладе додаткові податки не лише на „багатих", але і на середню клясу.

У СВІТІ

УГРУПУВАННЯ УНІТА готує ґрунт для воєнного перевороту у випадку поразки на загальних виборах в Анголі, призначених на кінець цього місяця. Про це в Люанді повідомив Альберту Фарія Жунійор, колишній працівник „брінде" — таємної поліції цієї найбільшої в країні опозиційної організації. Жунійор вийшов з неї декілька тижнів тому.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Замбії Кеннет Каунда прийняв пропозицію стати посередником у переговорах між Африканським національним конгресом і ворожим до нього політичним зулуським рухом Інката. За останні вісім років в Південно-Африканській Республіці у висліді політичного суперництва цих двох найбільших африканських організацій загинуло 13,000 осіб.

МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ фонд надасть у найближчі дні перші кредити для Латвії і Естонії. Закінчується випрацювання угоди про фінансову допомогу МВФ для Литви. Латвія дістане позику до 81 міл. дол., Естонія — до 41 міл. дол. Представники фонду заявили, що ці дві республіки володіють добрими програмами здійснення економічних реформ.

ВЕРХОВНИЙ СУД ЛИТВИ підтвердив у вівторок, 15-го вересня, „юридичний факт свідомого співробітництва" з органами безпеки колишнього прем'єр-міністра республіки Казимери Прункієне. Вона займала пост прем'єра від березня 1990 до січня 1991 року і від самого початку судового розстеження заперечувала свою причетність до КҐБ, заявляючи, що звинувачення мають політичний характер і покликані дискредитувати її в очах громадськости як політичного і наукового діяча. Тепер судове рішення повинна затвердити Верховна рада Литви. Якщо це станеться, від Прункієне буде відібрано її мандат депутата парляменту.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ Америки проголосили надання для Молдови 10 міл. дол. на закупи харчів. Як повідомила заступник міністра сільського господарства Ен Венеман, „ця перша угода в ділянці харчової допомоги між ЗСА і Молдовою демонструє бажання американського Уряду сприяти народам колишнього Совєтського Союзу в їхніх економічних реформах".

У ВІВТОРОК, 15-ГО ВЕРЕСНЯ, розпочалася офіційна візита міністра закордонних справ України Анатолія Зленка до Великобританії. Як повідомила київська телерадійова агенція „Новини", крім питань двостороннього співробітництва українська сторона має намір обговорити також долю золота, яке понад 250 років тому було передано на зберігання у каси Англійського банку за вказівкою гетьмана Павла Полуботка. В 1990 році, коли українці вперше порушили це питання, представники Англійського банку заявили, нібито ніяких записів про прийняття на зберігання українського золота в архівах банку не виявлено. Однак на цей раз Київ рішуче наставлений, щоб домогтися повернення свого золота.

БРАТІСЛАВСЬКИЙ СУД постановив відібрати дачу від колишнього головного ідеолога чехо-словацької Компартії Василя Біляка, який запросив у 1968 році совєтські війська для придушення „Празької весни". Дачу буде продано англійцям і там розташується консулят Великобританії. Як відомо, в липні ц.р. російський президент Борис Єльцин передав до Праги архівного листа, підписаного п'ятьма керівниками чехо-словацькими комуністами, що закликали Москву прислати війська проти „ворогів соціялізму". Біляк — єдиний з тих п'ятьох, хто ще живий. Він назвав той архівний лист „майстерною підробкою КҐБ" і рішуче заперечив, що ставив під ним свій підпис.

СПЕЦІЯЛІСТИ РОЗЧАРОВАНІ ЕКОНОМІЧНИМИ РЕФОРМАМИ В УКРАЇНІ

Вашінгтон. — Засоби масової інформації повідомляють, що група американських спеціялістів, яка недавно відвідувала Україну, незадоволена надто повільним просуванням України до вільного ринку і, на їхню думку, якщо ситуація на відтинку економіки не зміниться в цьому і на початку наступного року, республіка знову може повернутися до совєтських централістичних методів господарювання.

Про свої спостереження американські спеціялісти розповіли під час інтерв'ю, яке було опубліковане в журналі „Джорнал оф комерс". Там говориться, що Україна не то що не зрівнялась з Росією на відтинку економіки, щодо спроб переходу до вільного ринку, перебудови банківництва й інших ділянок переходу до дійсної демократичної системи, але навпаки, стоїть на місці, якщо йдеться про реформи взагалі. Американські спостерігачі кажуть, що народ в Україні розчарований таким станом, бо вони не бачать світлої майбутности і не вірять, що теперішні керівники здібні щонебудь змінити на краще, тим більше перевести цілковито економіку і цілу господарську систему до вільного ринку. Деякі з них „ідуть за взірцем колишньої комуністичної номенклятури, яка перетворилася в мафію, толерують, або самі займаються рекупством", — говорить Дейвид Снелбейкер, один з керівників програми Гарвардського університету у справі нагляду за економічними реформами на Україні і евентуальної американської економічної та фінансової допомоги і приватних інвестицій в українську економіку.

Нічого не змінилося також на відтинку політики, бо державою, на усіх рівнях керують ті самі люди, привикші до „сильної руки", централістичної контролі над економікою і всієї функціональности державного організму, — говорить другий спостерігач Джим Шеперд, генеральний директор „Ей-сі Джансон корпорації".

„Прикро, але й це треба сказати, що найбільшими змінами в Україні є систематичне збільшення цін на продукти масового запотребування. Українські відповідальні особи покищо тільки говорять про можливість змін і приватизацію, але до реалізації цих змін ще дуже далеко.

Немала жодного успіху обіцяна кілька разів грошова реформа і введення власної валюти. Уряд випустив купони, щоб захоронити товар перед російським кабованцем, яка має за якийсь час „зникнути", а на її місце будуть введені гривні, про реченець введення яких ніхто не має відваги говорити.

Було б несовісно і кривдяче говорити, що Уряд України в Києві цілковито недільний. Президент Леонід Кравчук під час розмови заявив членам делегації, що Україна скоріше чи пізніше перейде в систему вільного ринку. Він звернув увагу на великі політичні для закордонних інвеститорів та на багато інших корисних законів. З прийняттям нової Конституції справи поправляться також в інших ділянках.

Проблема України, — кажуть згадані спостерігачі, — не у браку економічних реформаторів, але в тому, що їх є багато тільки на словах, а Україна потребує „армію" ділових підприємчивих людей, щоб перетворили цю багату в ресурси країну на одну з впливових країн на Сході Европи.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ сенатська Комісія асигнування фондів відкинула пропозицію Уряду президента Джорджа Буша, щоби коштом 480 міл. дол. відбудувати знищену гураганом „Андрю" летунську військову базу „Гомстед" у південній Флориді. Одначе вже у вівторок, 15-го вересня, Сенат проголосував одноголосно, схвалив цю базу відбудувати. Вона буде відбудована тільки частинно, з думкою про те, щоби в майбутньому вона стала цивільним летовищем. Аналітики уважають, що ця частинна зміна прийшла в наслідок натяку урядових чинників, що демократи є проти відбудови знищених гураганом околиць.

КОМІСІЯ ЗАСОБІВ і способів у Палаті Репрезентантів проводить переслухання в справі Північноамериканського вільного торговельного договору. І саме на цьому форумі виникли гострі суперечки між представниками Уряду та демократичними членами Палати Репрезентантів, які твердять, що у згаданому договорі є замало конкретних правил про охорону довкілля. Урядові чинники натомість підкреслюють, що коли б збільшити вимоги, то це виглядатиме на диктування охорони довкілля в такій країні, як Мехіко. Насправді демократи побоюються, що з уваги на менші вимоги охорони довкілля в Мехіко, багато американських фірм може перенестися туди з уваги на багато менші кошти процесу виробництва.

АМЕРИКАНСЬКІ ПОКУПЦІ дальше не хочуть видавати готівки. Це справді припинило зріст інфляції, залишаючи її на висоті 60-их років, але збут товарів у крамницях впав до рівня березня минулого року. Найновіша статистика Департаменту торгівлі підтверджує ці факти, виказуючи, що люди отягаються найбільше з купном таких речей, як авта та домашнє устаткування, тобто дорогими та довготривалими речами у порівнянні з одягом чи речами щоденного вжитку. Це, на думку аналітиків, не дає великих надій на скоре економічне відродження.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС, вплинуло від членів УНС до суботи, 12-го вересня 13.307 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

344,584.08

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Єдність Західньої Европи під знаком запиту

У грудні минулого року лідери Европейської економічної спільноти підписали в одному містечку в Голляндії договір про „унію" Західньої Европи, яка переступала межі економіки, бо заторкувала також тіснішу співпрацю у ділянках політики і військових справ . За поверх півроку, що минув від того часу, в усіх членських країнах ЕЕС відбуваються безперервні палкі публічні дебати над отим договором, чи пак над концепцією такої реформи первісно тільки економічного порозуміння, що воно заторкає вже — проблеми державного суверенітету. Країни й народи з безперервною поверх тисячолітньою державністю, які не знають, що таке чужинецьке ярмо, вважають державність, як річ самозрозумілу і не є на тому пункті такі вразливі, як ті країни й народи, які сотні років були поярмлені і відзискали свободу щойно в минулому році, після розвалу совєтської імперії. Тому лідери Великобританії, Франції, Німеччини, Італії та скандинавських країн, розглядаючи проблему „єдности" — договорилися про потребу скасування митних кордонів, як теж свобідної комунікації на терені країн ЕЕС — без потреби пашпортових віз. Але, коли прийшлося до заведення в усіх тих країнах насправді в усій Західній Европі одної валюти та одного спільного для всіх, центрального банку — знявся крик. Подібний крик знявся довкола проєкту „европейської армії".

Тут, як вищезгадано, заторкнено струну державного патріотизму, хоч без тієї екзальтації, яку спостерігаємо в Україні. Там, в Україні, ми все ще маємо діло з одного боку з ентузіязмом з приводу відзискання держави, з другого боку — все ще ставлення вигод будня вище ідеалу свободи рідного краю. В Україні — це звичайне явище, що є ще багато таких, які тужать не за комунізмом, але за матеріяльною „вигодою" (платня, харчі) під большевицькою владою — ні в одній країні Західньої Европи не можна знайти паралелі до такої диковини.

Державний і національний патріотизм у західньоевропейських народів — це річ самозрозуміла. Там державний патріотизм іде впарі з тверезим обрахунком, чи кращі митні бар'єри між окремими країнами і пашпортові візи, чи практичніше скасувати їх. Але при обміркуванні питання, чи краще зберегти власну валюту чи виректися її у користь одної валюти для всіх членських країн Европейської спільноти — тут уже відізвалася струна патріотичного сантименту. Бо власна валюта і власне військо — це найперші атрибути державности.

І тому парлямент у Франції рішив передати вирішення тієї справи під всенародний референдум. Той референдум має відбутися у Франції у найближчу неділю. Цікаво, який конкретний запит буде поставлений французьким громадянам. Британський парлямент рішив стриматися з ратифікаційним процесом над договором про „єдність" Европи, поки буде проголошений вислід французького референдуму. Той вислід матиме величезне практичне значення не тільки для Західньої Европи, але й цілої міжнародної ситуації, бо Західня Европа — могутня своєю економікою і своєю мілітарною силою. Захоплення ідеєю якнайтіснішої єдности Західньої Европи прийшло у висліді пошуку за новими шляхами економічного розвитку та у зв'язку із своєрідним пересичом власною суверенністю. Побачимо, який вплив матиме вислід референдуму у Франції на настрої в Західній Европі до Америки, від якої Західня Европа хотіла „усамостійнитися". Цікава проблема і цікава доба з такими подіями.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Микола Світуха

НАПЕРЕДОДНІ ЗМІН В УКРАЇНІ

I

Відвідуючи Україну, практично, тепер не можна не помітити як брак рішучої політики економічних реформ веде уряд Вітольда Фокіна до конфронтації з більшістю верств населення. Постійний упадок вартости українського купону у відношенні до карбованця, а тим більше до закордонної валюти, створює серйозну загрозу життєвим інтересам населення. Банки України не вимінюють купонів на карбованці, зате багато підприємців, які торгують з іншими країнами СНД, готові купити карбованці на чорному ринку в практично необмеженій кількості по курсі 1:1.4.

Другою особливістю грошового обороту є дефіцит в емісії купонів, завдяки гострим обмеженням, які установив Національний Банк України. Через зріст цін запотребування на гроші постійно перевищує розмір їхньої емісії. Це ускладнює операції приватних підприємців і утруднює наладнання постачання дефіцитних товарів.

Одночасно, більшість населення стає свідома, що відбувається інтенсивний процес розбазарювання дотеперішньої державної власности шляхом творення акційних спілок чи кооператив, як також передавання у виключне користування номенклятурних керівників того державного майна, яке донедавна було у союзному підпорядкуванні. Розпався апарат, який мав будь-яку контроль над над раціональністю використання цього майна. Створено вкрай заплутану структуру виконавчої влади із запровадженням моделю президентських представників на місцях і створенням Державної Думи. У висліді маємо дублювання виконавчої влади, без чіткого визначення хто за що відповідає, хто саме керує політикою економічних реформ.

В дійсності, говорити про економічні реформи ще передчасно. Відставка з посту першого віцепрем'єра Володимира Ланового, якого уважали головним реформатором і який мав підтримку у західніх державах, заскочила однаково громадські організації і виробничі підприємства, підкосила довір'я широких прошарків народу до Уряду. Нерішучість і непослідовність дій Уряду В. Фокіна в світлі зниження валового національного продукту (на 13 відс. у першому півріччі порівняно з відповідним періодом минулого року), обсягу промислової продукції (на 12.3 відс.) і продуктивності праці (на 14 відс.), довела до неймовірного зросту взаємного заборгування державних підприємств та підвищення роздрібних цін. За даними міністерства статистики України грошові доходи населення за перше півріччя збільшились порівняно з відповідним періодом минулого року на 432.2 біл. карбованців, або у сім разів. Це наслідок збільшення оплати праці та індексації доходів, щоб збалянсувати підвищення роздрібних цін і тарифів. А розмір цього підвищення ілюструє факт, що за перших шість місяців цього року ціни на продукцію сільського господарства збільшилися у порівнянні з відповідним періодом минулого року майже в 12 разів, а на промислову продукцію і послуги більш як у 19 разів.

Назначення Президентом Кравчуком на становище першого віцепрем'єра Валентина Симоненка, колишнього голови Одеського виконкому і активного прихильника уведення т. зв. вільних економічних зон , зустріли в Україні без ентузіязму. Симоненко не є вченим-економістом, не має досвіду в розв'язуванні складних питань економічної політики, які стоять перед Україною. В першому інтерв'ю з аґенством Ройтера він запевнював Захід про те, що Україна розраховує на власні сили і не спішиться використовувати кредити. Дехто інтерпретує його назначення як підсилення становища радника Президента з економічних питань і автора „Основ національної економічної політики" Олександра Ємелянова. Кажуть, що Володимир Лановий і Ємелянов були опонентами у підході до економічного плянування і співпраці між ними не було. Натомість, прагматичний підхід Симоненка повинен би доповнювати і підсилювати економічні теорії, які висуває Ємелянов. І не буде несподіванкою, якщо саме О. Ємелянова висунуть кандидатом на становище прем'єр-міністра на місце В. Фокіна.

Закінчення буде.

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

На Кальварію...

Я був малим хлопчиною, дев'ять, чи десять років, і про Кальварію пригадую небагато. Та все таки дещо в кучерявій вже пам'яті залишилося, хто хоче, хай повірить, а хто не вірить, — Бог з ним.

Пам'ятаю, як після жнив, мама сказала ось так: — Завтра підемо на прощу. Треба подякувати Богу за щасливі жнива, і за ті волоські горіхи, що ними платитиму за твою гімназійну науку. Попросимо Бозю за здоров'я для тебе, бось такий хирлячок, що прикро мамі дивитися.

Що таке хирлячок, я тоді не уявляв, але йти з мамою на Кальварію, — малому хлопчині була велика радість.

Коли мірити старою мірою, від нашої хати до відпустового місця було п'ятнадцять кілометрів. Паломники манджали босі, бо черевики тоді шкодувалося. Їх несли на палиці, або на старій парасолі високо, почерез плече, а взували черевики, чи чоботи аж на самій горі, недалеко малої церковці. А про босі, покалічені ноги,— не варто й говорити...

Ми вийшли вранці до схід сонця і „начче серця". Мама чомусь то спішилася, ішла жвавими кроками, а я підбігав за нею, і вже за другим кілометром просився сісти та їсти. У вузлику був свіжий хліб, бараболяний пиріг, варені покладки і яблука. Горіхи, що правили в нас за валюту, були ще недостиглі.

Поснідавши, йшли ми далі, потім знов спочивали, пили джерельну воду, що випливала з-під каменя і врешті мої ноги стали потроху бунтуватися.

—Тихо, не плач, —говорила стурбована мати. Онде стільки прочан, стільки дітей, але ніхто не плаче. Стидайся! Ти не маленька дитина.

По боках дороги, що вся рясніла камінням, росли кущі ялівцю, малі смерічки, дика рожа, а поміж них якнебудь построєні сповідальниці, в яких прочани позбувалися злободенних гріхів. Мама теж сповідалася, а мені сказала таке:

— Ти ще малий, багато не нагрішив, змов пацір, і буде з тебе, а я сусідці Явдосі наговорила за курку такого, що мушу тепер сповідатися. Чого там у злості, не скажеться. Прости Боже гріха.

Церковця стояла на самому верху, а біля неї віночком поприлягали прочани, а тут, як не здійметься буря, як не поллється дощ, і нікуди нам подітися. Ми промокли до нитки, доволіклися до якоїсь великої шопи, що правила богомільцям (у ті часи) за нинішній Голідей Інн. На глиняній підлозі поприлягала може й сотня людей, і ми втиснулися у ту гущу. Дощ бубонів по солом'яній стрісі, місцями вже промакало, люди відкрили парасолі. Я знесилений і голодний зразу заснув камінцем.

Над ранком, мама, перехрестившись тричі — сказала пошепки таке:

— Підемо, сину, додому. Отой дощ, ота поневірка, ота камениста дорога, то буде твоя Кальварія. Як виростеш, підеш колись ще раз, а я за рік, як дасть Біг дочекати...

Ось стільки пам'ятаю про Кальварію.

Роки пролітали, мов їздці на баских конях. Спогад про Кальварію віджив удруге, як я опинився у перемиській тюрмі, у келії, із самими злодіями. Мене, що ще був „у цивілю", привітав наставник кімнати в приписовій, в'язничній „уніформі".

— Пан колеґа за кури, за конє, чи за карчемнов авантуре?

— Я політичний, відповідаю спокійно.

— Мами єднеґо політичнеґо, — сказав до зграї. — Політичні нє чищов подлоґі, нє виношов кіблі. Дайцє му сєннік високо под саме окно, жеби мял свєже повєтше.

Кремезний наставник келії став мені приглядатися, а далі, потягнувши мене в куток, сказав потиху українською мовою:

— Я вас десь бачив, я вас знаю, ви з якого села? О! То ми будемо сусіди. Я там теребив у вас сливе по всіх курниках

— То вас за кури посадили, питаю мого „сусіда".

— Коби за кури! Я попався сюди за Кальварію. Минулої осені пішов я з прочанами відмовляти гріхи. Дощ нас захопив уже під самою горою і я сховався у першу порожню сповідальницю. Жінка за жінкою прикипали до мого віконця, шепотіли гріхи, а я давав їм розгрішення, заслонивши лице рукавом. Датки „на Боже" зростали, і я рішився сидіти аж до заходу сонця. Моє „щастя" обірвалося швидко, бо хтось розпізнав фальшивого еґомосьця і суд у Перемишлі вліпив мені за обман аж три роки.

— А ви, пане сусіде, ходили колись на Кальварію?

Володимир Скачко

М. ДЖЕМІЛЄВ — ЗА КРИМ В УКРАЇНІ

II

— Ви, певно, знаєте, що на вашу адресу лунають звинувачення з боку кримських, проукраїнських організацій, і проросійських, мовляв, це тільки політичний трюк оте прагнення кримських татар залишити Крим у складі України, а насправді, коли відновиться кримсько-татарська державність, вони почнуть витісняти з Криму і росіян, і українців. Мені навіть наводили слова, які нібито належать вашому заступникові Рефату Чубарову, що прийде татарській Валі і прожене і українського, і російського Ваньку. Ваше ставлення до цього?

— Це абсурд чистої води, який не має жодного підґрунтя. Протягом всієї нашої історії навіть за часів існування кримського ханства з Криму нікого не виселяли за національною ознакою. Першим було виселення Криму саме християн після приєднання Криму до Росії. Катерина II розпорядилася виселити близько 30,000 болгар, греків, вірмен, щоб підірвати економіку кримського ханства.

Говорити таке про кримських татар не варто, зважаючи хоча б на ту обставину, що коли до Криму повернуться всі кримські татари колишнього СССР, вони складатимуть на півострові близько 18—20 відс. населення. Крім того, рух кримських татар перед усім світом зарекомендував себе як національно-демократичний, що ніколи не сповідував насильницьких незаконних методів боротьби.

— Сьогодні Президент Л. Кравчук говорить про особливе ставлення до Меджлісу, про двопалатний, з палатою національностей, кримський парлямент. Це ж ваші ідеї?

— Так. Вони відбиті в проєкті конституції Криму, який підготував кримсько-татарський Меджліс. Ми вітаємо і схвалюємо ту палату національностей, але якщо в ній будуть представлені всі національності Криму згідно з пропорційним складом, то ми знову зайдемо в безвихідь. Адже в Криму понад 100 національностей і їх не можна позбавляти представництва навіть, коли їх усього кілька чоловік. Ми ж виходимо з того, що до однієї палати обирають за територіяльними округами, а друга є палатою корінних народів Криму: кримських татар, караїмів, кримчаків. Адже тільки в них нема більше ніде землі, яку вони можуть з повним правом назвати батьківщиною.

— Меджліс співпрацює з якимись міжнародними організаціями?

— Ми посилали свого представника до Німеччини на конференцію Конфедерації европейських народів і нещодавно отримали повідомлення, що наш Меджліс,як найвищий представницький орган кримсько-татарського народу покищо єдиний з мусулманських народів прийнятий до цієї Конфедерації. Крім того, ми маємо широкі і тісні зв'язки з багатьма світовими правозахисними організаціями.

— Ви не боїтеся відродження ісламського фундаменталізму серед кримських татар?

— Ні. В традиціях нашого народу ніколи не був сильним ісламський фундаменталізм. Ми суніти, а ця течія ісляму на відміну від шіїтів не страждає ортодоксальністю. Звичайно, ми відроджуватимемо свою релігію, але виходитемо з того, що релігійні справи треба відділяти від мирових.

— Багатьох в Україні непокоїть те, що кримські татари можуть оголосити себе народом, який бореться за національне визволення, і почнуть щось на зразок газавату. Це може бути?

— Про газават мова не йде. Але коли й надалі іґноруватимуться наші права, то ми у відповідності до міжнародних правових норм справді можемо проголосити себе народом, який бореться за своє національне визволення. Ми можемо здобути такий статус, але це не означає, що ми перейдемо до насильницьких методів боротьби. Цей статус зробить нас суб'єктами міжнародного права і ми можемо вдатися до актів громадянської непокори, не рахуватися з розпорядженнями місцевої незаконної адміністрації.

— Тобто у вас ще залишається надія на те, що вдасться все вирішити мирно?

— Дуже сподіваюся. Але одночасно розробляємо положення про статус народу, який бореться за своє національне визволення. Зроблено це буде у відповідності з міжнародним правом, і ми боротимемось тільки цивілізованими методами.

— Іншими словами, ви до кінця залишаєте за Україною право самій визначатися щодо долі кримських татар?

— Саме так.

Д-р Богдан Футей

КОНСТИТУЦІЙНІ ПРИНЦИПИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

(Погляд американського судді)

IV.

Найкращий спосіб описати совєтську систему — це дати їй означення, на яке вона заслуговує — командно-правова система. Право команди або наказу розділяли між собою прокурор та компартійний секретар. У більшості випадків суддя проголошував той вирок, який йому наполегливо підказував вищезазначений дует. Упродовж довгих років практики така форма судочинства стала знаною як „телефонне правосуддя". Суди набули репутації не місця, де встановлюється справедливість, а караючих інституцій, що позбавляють людині волі. Член Парляменту, колишній багаторічний політв'язень, сьогодні — посол України до Канади Левко Лук'яненко описав суди не як такі, де мала звершуватися законність, а як місце, де розправлялися з політичними супротивниками. Залишки такої командної системи позначаються й досі, хоча в цілому вона прямує до розвалу. Нині діяльність Компартії заборонена, та хоч вона вже й не впливає на роботу правоохоронних органів безпосередньо, але її бюрократичне втручання ще є досить помітним. Протягом тривалого часу панування в країні комуністичного ладу суддя та його родина залежали від партії і щодо житла і харчування, і освіти дітей тощо. Тому судді зацікавлені у збереженні таких пільг, а це позначається неґативно на правовому процесі.

Ключовим аспектом у законодавчій реформі залишається роля генерального прокурора. Донедавна думка генерального прокурора брала гору над рішенням суду щодо вироку, так само, як і прокурорський нагляд — над усіма урядовими структурами. Прокурор набув флагмана Компартії, що стоїть на сторожі соціялістичної власности та завоювань соціялізму. **З подальшим розвитком програми приватизації нові власники не потребуватимуть прокурора:** вони будуть прагнути особисто здійснювати контроль над власним майном. Законодавство, що набуло чинности з грудня 1991 року, поставило прокурора на рівний щабель із адвокатом обвинуваченого. Воно відмінило прокурорський нагляд над рішенням суду, хоча залишило його над виконанням вироку.

У ЗСА кожний адвокат, правник, мріє стати суддею. Бути федеральним суддею — це професійне завершення правничої кар'єри. Посада судді — це одна з найбільш поважаних посад в американському суспільстві. Суди мають довір'я населення саме через повагу, що нею користуються судді.

Незалежність судівництва у З'єднаних Стейтах ґарантується Статтею III Конституції. У першому розділі цієї статті сказано: „Судді як Верховного Суду, так і нижчих судів, залишаються на своїх посадах протягом усього часу доки вони поводяться бездоганно, і у визначений час мають діставати за свою працю винагороду, що це може зменшуватися протягом усього часу їхнього урядування".

Ці ґарантії утримання посади протягом усього життя та забезпеченої винагороди, встановлені Конституцією для того, щоб федеральні судді не боялися, що вони можуть втратити свої посади та одержувати зменшену платню, якщо ухвалять рішення несумісне з бажанням президента чи Конґресу. Таке забезпечення свободи виносити рішення, які можуть бути політично чи суспільно непопулярні, є одним із постулятів нашої демократії.

Згідно зі Статтею III Конституції, федеральних суддів можна усунути з їхніх посад всупереч їхній волі шляхом „імпічменту" за державну зраду, підкуп або інші серйозні злочини та провини. „Імпічмент" — це конституційний процес, при якому Палата Представників може висунути обвинувачення у зловживанні посадою проти високих урядових осіб, запідозрених у невідповідній поведінці та передати їхню справу на суд Сенату.

Ця практика є дуже доброю ілюстрацією принципу влади закону у З'єднаних Стейтах — країні, в якій жодна людина, незалежно від того, яке становище вона займає, не стоїть вище закону.

Переглянувши цей проєкт Конституції України, я **непевний, чи суд буде дійсно третьою владою, як це передбачається. Процес призначення суддів не є чітко** визначений. Зокрема неясна процедура підбору суддів на безреченцеве призначення після відбуття першого п'ятирічного реченця.

Стаття 210 уповноважує Раду Послів створити Вищу атестаційну і дисциплінарну комісію суддів. Хоч ця комісія формується з суддів та інших фахівців у галузі права, вона все одно має вигляд нагляду і контроль законодавчої влади над судом. Краще, щоб таку комісію вибирали самі судді і правники на своїх конференціях.

Згідно із Статтею 242 повноваження судді Конституційного Суду можуть бути припинені досить легким способом — за рішенням більшости Національних Зборів. Це треба обов'язково змінити, щоб повноваження суддів можна було припинити тільки шляхом „імпічменту".

Стаття 217 заявляє, що судді не повинні застосовувати закон або його окремі положення, що не відповідають конституції. У таких випадках суд зупиняє провадження справи і подає до Конституційного Суду внесок про визнання цього закону або його окремого положення неконституційним. Ця процедура дуже складна. Вона забере багато часу, буде переривати і відкладати судові процеси, також буде обтяжувати Конституційний Суд в його роботі. Краще дозволити самим суддям вирішувати конституційні питання, не переривати судових процесів, а після винесення рішення, сторони зможуть апеляційним відкликом звернутися до Конституційного Суду.

Подаю деякі пропозиції для забезпечення незалежности судової влади:

1. Прокуратура не повинна бути у складі судової влади. Невтральність суду має бути збережена.

2. Заборонити втручання законодавчої і виконавчої влади в судові процеси.

3. Забезпечити суддів відповідною заробітною платнею, котра не може бути зменшена за жодних обставин.

4. Забезпечити суди відповідним бюджетом.

5. Чітко визначити критерії процесу підбору і призначення суддів.

6. Забезпечити суддям повний імунітет, яким користуються всі члени Національних Зборів.

7. Запровадити кодекс поведінки і роботи суддів,

(Закінчення на стор. 3)

АНАЛІТИКИ ТВЕРДЯТЬ, що урядові дослідники банкових справ піддаючись політичному натискові зі сторони банкової індустрії з одного боку та Уряду президента Джорджа Буша з другого боку, погодились на половину зменшити податкову ставку забезпечення клієнтів фінансових інституцій. Крім цього вони також погодились звільнити із цього додаткового оподаткування майже 75 відсотків банків і щаднично-позичкових установ. Рішення Федеральної корпорації забезпечення вкладів підвищити ставку тільки на 10.4 відсотка від 1-го січня 1993 року було саме вислідом цих сильних впливів. Під сучасну пору банки платять 23 центи за кожних 100 дол. вкладів. Від 1-го січня фінансово сильні інституції платитимуть дальше існуючу ставку, найслабші фінансово інституції платитимуть 31 цент від 100 дол. вкладів і це дасть пересічну підвишку на 2.4 центи.

День Незалежности України в Мейплвуді

У понеділок, 24-го серпня, о год. 9.30 ранку в приміщенні Міської управи зібралась чисельна група членів місцевої української громади та інших громадян, щоб відзначити першу річницю незалежности України.

Молитвою що її перевів о. Євген Богуславський, настоятель місцевої Української Православної Церкви, та проханням до Господа про благословення для народу і його молодої держави України відкрито святкове зібрання.

Посадник Мейпелвуду Роберт Г. Гресмер з радістю привітав представників української громади, заявляючи, що з великою радістю виконує свою сьогоднішню функцію — підписання проклямації про святкування народин нової незалежної демократичної держави України. У своєму слові він докладно згадав про всі заслуги американців українського походження та їх вклад у політичне, економічне і культурне життя міста Мейплвуду, нюджерзького стейту та ЗСА, при чому підкреслив наполегливість кількох поколінь американських громадян українського роду, які десятками літ плекали ідею про здобуття незалежної України. Він також підкреслив загальну сильветку тих подій, що допровадили до проголошення і створення незалежної України 24-го серпня 1991 року в Києві. З найкращими побажаннями молодій незалежній Україні посадник Р. Ґресмер підписав проклямацію та передав її координаторові урочистостей Андрієві Кейбіді та рівночасно дав наказ перед будинком Міської управи на щоглі підняти синьо-жовтий прапор незалежної України, поруч зоряного американського прапора, щоб у цей спосіб дати призначення українському народові за його довготривалі стремління до волі.

Андрій Кейбіда (головний радний УНС) подякував посадникові Мейплвуду за його щире ставлення до української громади та країни з якої вона бере свій корінь — України.

З коротким привітанням підтримки для українського народу та України виступили члени Міської Ради Еллен Давенпорт і Констанц Косґров.

Присутнім серед зібраної громади були також монахині — Сестра Марія, директор Української католицької школи св. Івана Хрестителя, та Сестра Дам'яна.

На закінчення святкувань о. Михайло Вівчар, нарох української католицької церкви св. Івана Хрестителя з Нюарку провів молитву вдячности до Всевишнього та просив дальшого благословення для молодої держави України.

Після молитви всі вийшли перед будинок Міської управи, де посадник Роберт Ґресмер особисто підняв на щоглу американський та український прапори при загальному співі обидвох національних гимнів.

Посадник Мейплвуду Роберт Ґресмер піднімає на щоглу американський та український прапори. Цьому приглядаються члени Міської Ради зліва: Еллен Давенпорт і Конні Косґров.

Українці Мейплвуду святкують річницю проголошення незалежности України перед будинком Міської Управи.

Сумна перша річниця

28-го серпня ц. р. в свято Успіння Божої Матері припала перша сумна річниця відходу у вічність св. п. о. Михайла Михайлюка. В неділю, 30-го серпня, в катедрі св. Володимира в Пармі, Огайо, було відправлено Панахиду за спокій душі його. Після того було запрошено всіх присутніх на каву і печиво, приготовлені парафіяльним сестрицтвом.

Покійний був щирим українцем, який любив свою релігію понад усе. З молодих літ зазнав багато горя, батьки його належали до заможніх господарів, за це були переслідувані і вигнані зі свого господарства безбожною комуністичною владою. Батька його декілька разів заарештовувано і зрештою виселено на Сибір, звідки він втік і довго переховувався далеко від своєї місцевости, а з ним і Михайло.

Як прийшов новий закон, що діти не відповідають за своїх батьків, Михайло тоді продовжив свою науку, скінчив середню освіту, а пізніше Київський Ветеринарний Інститут.

В 1942 році працював у Вищому Церковному Управліню УАПЦ для східніх земель України в Києві під зверхністю єпископа Никанора. Іронією долі був заарештований новою окупаційною владою (німцями), якимсь чудом визволився і повернувся до своєї родини. Побачивши, що німці довго не втримаються, щоб знов не потрапити під владу комуністів, довелося йому з родиною втікати на захід.

Незавидне таборове життя перебув в Баварії, а в 1949 році прибули до ЗСА і від 1953 року замешкали в Кливленді, Огайо, де Михайло відразу став активним членом церкви св. Володимира, обоє з дружиною були активними членами парафіяльного хору, в суботній парафіяльній школі українознавства викладав історію України.

По відході на пенсію о. Михайло здійснив свою довголітню мрію віддати себе служінню нашій Христовій Церкві, взяв заочні курси теології при консисторії в Бавнд-Бруку в 1975 році здав іспит і незадовго був висвячений диякона. 1976 року Митрополит Мстислав рукоположив його на священика, а в 1978 році був піднесений до сану протоієрея.

Всі ці роки він з любов'ю і щирістю виконував покладені на нього обов'язки священства в Маямі, Фла., і останньо в Лорейн, Огайо. Хвороба змусила його передчасно піти на заслужений відпочинок, але він ніколи не відмовлявся замінити священика на короткий час, як на те була потреба, і по змозі брав участь в Божественних літургіях, в соборі св. Володимира аж до часу відходу у Царство Небесне.

Похорон відбувся в українській православній катедрі св. Володимира, яку очолив Архиєпископ Антоній, при сослуженні о. настоятеля Івана Наконечного, о. протопресвітера Степана Ганкевича, голови консисторії, о. Дякова, о. Ю. Сівка з парафії св. Тройці в Н. Роялтон, Огайо, о. Бручок, з парафії Успіння Пресвятої Богородиці, Лорейн, Огайо, та прибулих священиків Пен-Огайського деканату. Багато вірних зі всіх трьох парафій віддали останню шану покійному о. Михайлу та розділили смуток родини. Після цього тіло перевезено до Бавнд-Бруку, де літію відслужили в Церкві-Памятнику о. протопресв. Артемій Селепина, о. протопресв. Ф. Істочин, о. Є. Богуславський. О. Михайло залишив в глибокому смутку дружину паніматку Надію, синів Остапа, Юрія, доньку Тіну з родинами, 6 внуків, 2 правнуків. Вічна память спочилому пастирю! Хай він снить про любу Україну, яку так щиро любив, а земля новоприбраної батьківщини Америки буде йому легкою.

І. Н.

Українські...

(Закінчення зі стор. 1)

ків. Навпаки, на Словаччині хочуть перебрати всі українські здобутки, зредукувати українські школи до найнижчого ступеня і явно показують свої симпатії до давньої течії русинства.

— Отже виглядає, що становище української меншини на Словаччині не надто тепер веселе?

— В ніякому випадку і тому ми мусимо радіти, що маємо таку прихильність чеських урядових кіл. Мусите знати, що наше лікарське товариство взяло тепер на себе поважний обов'язок політичного характеру — а саме регабілітацію українських політичних в'язнів, арештованих і вивезених в часі совєтської окупації, в тому багато із Карпатської України. В Чехо-Словаччині постала Конфедерація політичних в'язнів, бо крім українців не регабілітували ще й росіян і чехів, і тепер всі разом боряться за фінансову допомогу, збираючи списки переслідуваних людей. Я особисто був у чеського міністра внутрішніх справ, який старається ту справу наладнати і я надіюся, що пошкодовані українці дістануть невдовзі повну сатисфакцію за свої терпіння.

— Можна подивляти вас, що при цілій великій науковій праці, маєте ще час і силу бути так активним у політичному секторі. Чи ви тепер вибираєтеся знову в Україну?

— Ще не відомо чи це вдасться із-за технічних ускладнень, але я минулого року був на зібранні українських лікарів в Івано-Франківському, а в травні на конференції спеціялістів лябораторійної діягностики у Києві. Як не дивно, а я був єдиним доповідачем українською мовою. Організатори виправдувалися, що всі знають лише російську термінологію...

Конституційні...

(Закінчення зі стор. 2)

правників та адвокатів.

Проєкт конституції передбачає судову владу, що має три верховні суди: Конституційний, Загальної Юрисдикції та Господарський. Це деяка аномалія. Краще мати один Верховний Суд з трьома відділами: конституційних питань, загальної юрисдикції та відділ судів окремих спеціялізацій.

Перехід від командно-адміністративної системи до правової держави не буде легкий. Тільки незалежне судочинство зможе запевнити успіх цього переходу. Протягом того часу суди і судді мусять бути зобов'язані і віддані правам закону, щоб здобути собі довір'я народу.

На кінець, авторам проєкту рекомендую скоротити текст конституції, обмежити ті частини, які стосуються прагнень, намірів, зміцнити частину про юридичну перевірку порушення прав та розподілу влади, обмежити обсяги уряду і забезпечити незалежність судочинства. Якщо конституція намагається виконати надто багато, якщо вона старається зобразити досконале суспільство, або засипати владу численними деталями, вона обов'язково зазнає неуспіху і втратить свій авторитет в очах народу.

Це істотно важливий момент для України. Треба створити конституцію, яка мала б дійсну шансу стати основою свободи та влади закону.

У Свободі ч. 173 з 10-го вересня, в подяці Громадський Комітет великого Клівленду й околиць в пожертвах на суму $1,100 має бути інж. Юрій і Марта Самійленки, а не як було подано д-р Зенон і Єлисавета Бойчуки, а в пожертвах на суму $100 має бути Анна Мисіви, а не як поміщено Анна Масіви.

Адміністрація

У ПЕРШУ НАДЗВИЧАЙНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

нашої найдорожчої

ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБУНІ

сл. п.

СТЕФАНІЇ ТИС ФУР

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в дні 23-го вересня 1992 року

в родинному селі Ременові — церкві Пресвятої Богородиці;
соборі св. Юра у Львові;
соборі св. Йосафата в Пармі, Огайо;
в соборі св. Родини у Вашінґтоні, Д. К.;
соборі Непорочного Зачаття у Філядельфії, Па.;
соборах УКЦ в Лондоні, Англія і Буенос Айресі, Арґентина.

Приятелів і знайомих просимо про молитви за спокій душі покійної Стефанії.

Муж — ІВАН
Доні —
МИРОСЛАВА з мужем БОГДАНОМ ФУТЕЄМ
МАРІЯ з мужем ІГОРЕМ ФЕДЬКІВ
Внуки —
АНДРІЙ, ЛІДІЯ і ДАРЦЯ ФУТЕЙ
РОМАН, ЮРІЙ і ДОРІЯН ФЕДЬКІВ

У ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ,

коли помер

мій найдорожчий

ЧОЛОВІК

д-р мед.

РУДОЛЬФ ФІШЕР

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

30-го вересня 1992 року

у катедральному храмі в Мюнхені, Німеччина;
в церкві св. Димитрія в Торонто, Канада

у глибокому смутку —

дружина — МАРІЯ ФІШЕР-СЛИЖ

Ділимося болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що у вівторок, 15-го вересня 1992 р. відійшов у вічність, по короткій недузі

наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

МИХАЙЛО БОДЛАК

нар. в Болехові, Західня Україна.

ПАНАХИДА в четвер, 17-го вересня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Humiston, **Кергонксон, Н. Й.**

ПОХОРОН в п'ятницю, 18-го вересня о год. 10-ій рано в українській католицькій церкві Пресвятої Трійці, Кергонксон, Н. Й., а опісля на місцевий цвинтар.

Залишив у глибокому смутку:

дружину — ОЛЬГУ
сина — д-ра БОГДАНА
синову — д-р АНЮ
четверо внуків
та ближчу і дальшу родину в Україні

ЛИШЕ ЗА ОСТАННІЙ місяць кількість носіїв вірусу АІДС в Бразилії збільшилася на 886 осіб. Всього в країні є вже 125,000 хворих на АІДС. У стейті Сан-Павльо на кожні 100,000 мешканців припадає 62 носіїв вірусу.

Ще про перебування українських моряків у Ню Йорку

Голова дирекції Українського Народного Дому Роман Данилюк відкриває вечір-зустріч з українськими моряками, що прибули до ЗСА на святкування 500-річчя відкриття Америки Х. Колюмбом.

Як відомо, в липні ц.р. до Америки прибуло понад 50 кораблів з усіх кінців світу. Україну репрезентували: один великий трищогловий вітрильник „Товариш" Херсонської Морської Торговельної Академії. На кораблі було 17 моряків, офіцерів викладачів і молодих кадетів 18—22 років. Капітан Боріс Кісов. Подорож спонсорувала Українська Морська Фльота. Другою була яхта „Ікар". На його покладі було 8 моряків. Капітан — Боріс Нємiров. Серед членів залоги були два кореспонденти київського телебачення: Анатолій Бондаренко і Юрій Захарченко. „Ікара" спосорувало Товариство „Вітчизна". Третьою була яхта „Маестро", що бере участь у професійних спортових змаганнях і неодноразово здобувала перші місця. Капітан — Олег Сташкевич. З вітрильником „Маестро" трапився прикрий випадок 277 миль від Ню Йорку: під час шторму зламалася щогла яхти. Постала проблема направи а з нею і грошей.

Українські моряки перший раз взяли участь у великій нюйоркській параді. Колони кадетів під українськими прапорами машерували славним Бродвеєм до управи міста. Посадник гарно прийняв їх і вручив капітанам відповідні грамоти. Приємно було чути оклики американців і наших людей „браво юкренієн!"

У неділю, 5-го липня ц.р. українці Ню Йорку і околиці були гостями моряків на кораблях. А в понеділок дирекція Українського Народного Дому в порозумінні з іншими організаціями запросила моряків на зустріч з українським громадянством.

Спонсорами були: Український Народний Дім, Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК), Філядельфія; Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" — головна Управа Ню Йорк; Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" Ню Йорк, Українська Федеральна Православна Кредитова Кооператива Ню Йорк.

Зустріч відкрив голова дирекції Дому Роман Данилюк. Він привітав гостей — моряків з України, їхніх капітанів, отців: Патрикія Пащака, ЧСВВ, пароха української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, пароха катедри св. Володимира митрофорного Протоієрея Володимира Базилевського і пароха української православної церкви Всіх Святих Григорія Рекучого. Молитву провів і Божі дари — спеціяльний хліб і коровай — поблагословив о. П. Пащак. При цьому він привітав гостей з України. Ведучий вечіркою Р. Данилюк попросив до вечері.

В часі вечері зложили привіти: капітан Боріс Кісов від залоги корабля **„Товариш", капітан яхти „Ікар" Боріс Нємiров і від яхти „Маестро" — капітан Олег Сташкевич.**

Від спонсорів гостей вітали: від ЗУАДК Андрій Соколик, Українського Народного Дому — Роман Данилюк і від Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч" — Іван Винник.

Представники Українського Лікарського Товариства д-р Баранецька в асисті д-ра Степана Вороха передали повну скриню ліків, потрібних на дальшу дорогу додому.

Мґр Ліда Маґун, голова 1-го Відділу Союзу Українок Америки, передала 20 великих синьо-жовтих прапорів.

А. Бондаренко подарував Українському Народному Домові випалений на сонці та обстріпаний у штормах український прапор, який яхта „Ікар" пронесла через океани.

Моряки прекрасно забавлялися і були зворушені таким сердечним прийняттям. Два моряки з гітарою вийшли на сцену і співали чудові українські пісні, а один з наймолодших кадетів продеклямував з чуттям „Заповіт" Тараса Шевченка.

Фінансовий стан вечірки:
Приходи (дол.)

136 осіб по 20 дол.	2,720
Спонсори:	
Український Народний Дім	500
ЗУАДК Філядельфія	500
Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" — Головна Управа	500
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" Ню Йорк	500
Федеральна Кредитова Православна Кооператива Ню Йорк	300
Разом приходи	**5,020**

Видатки (дол.):

Харчі для гостей і моряків	2,070
Напитки: горілка, пиво, сода	560
Оголошення, знімки, робітник	164
Разом видатки	2,794

При кінці зустрічі взяв слово касир УНДому Іван Винник. Він пригадав присутнім, що з вітрильником „Маестро" стався прикрий випадок недалеко Ню Йорку — після бурі зламалася щогла. Постала проблема ремонту і грошей. Потрібно було 10—15 тисяч долярів. Він висловив впевненість, що наша громада, яка завжди була жертвенною, і цим разом не залишиться осторонь. Потім в цій справі виступили і закликали до жертвенности Роман Данилюк і д-р Степан Ворох.

Після палких закликів до стола почали піходити присутні, які передавали чеки, готівку і декларації.

На сьогодні вплинули до каси такі пожертви:
2,000 дол.: Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" Ню Йорк;
по 1,000 дол.: Український Народний Дім, Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" — Головна Управа, Віра і Антін Ковбаснюк-Шумейки; **500 дол.:** Аскольд і Роня Лозинські; **250 дол.:** Український Спортовий Клюб; **200 дол.:** Василь Ґайдич; **по 100 дол.:** Володимир і Христина Баранецькі, Богдан Боднар, д-р Степан Ворох, Іван і Софія Винники, Борис Галаган, Осип і Марія Галатини, мґр Євген і Дарія Гановські, д-р Е. Грабарчук, Василь Гриців, д-р Петро і Леся Ґої, Роман і Марта Данилюки, Мирон і Божена Заліпські, Данило Добрянський, д-р Лев і д-р Арета Добрянські, Іван Іванчук, Сильвестер Костик, д-р Борис Криницький, Ярослав і Ліда Криштальські, д-р Любомир і Оксана Кузьмяки, Олександер і Дарія Леськіви, Андрій і Яра Літоші, адв. Зенко Масний, Василь і Зиновія Никифоруки, Володимир і Марта Оменцінські, Богдан і Христина Певні, Орест Побігушка, Т. Романків, Осип Романишин, Люба Семків, д-р Г. Стець, д-р Трохим і Алла Трохимчуки, Микола Турецький, Український ресторан — Й. Б. Калата, д-р Оксана Фольварків, Анастазія Цвях, д-р Гілярій Чолган, д-р Тарас і Люба Шеґедини, Михайло і Олександра Юзеніви, Василь Яцків, д-р Іван і Стефа Сєранти, Григорій Мончук.
По 50 дол.: Адам Ґалай, Микола і Ліда Галіви, Ліна Андрієнко-Данчук, Р. Кисілевський, Мирослава і Галина Мирошниченки, Окружна Управа Союзу Українок Америки, Об'єднання жінок Чотирьох Свобід України — Ню Йорк, Андрій Оленський, Петро і Марія Патрики, Валентина Прашко, пані Ткач, Марія Шепарович, д-р Марія Ярославська; **по 30 дол.:** Анна Ґелетей, Ілько Мицько, Анна Тарасенко; **по 25 дол.:** Олександер Редько, Володимир і Олімпія Роговські, Марія Шмішкевич; **по 20 дол.:** Мирослав Мац, Іван Завада.

Разом зібрано на покриття направи	10,905
Дохід з вечірки	2,226
Разом зібрано	**13,131**
Видатки:	
Компанія Роберт Директор Ко. Інк. Мамаронек Н.Й. за направу	12,792,10
Харчі на дорогу морякам	587.90
Разом видано	**13,381**
Залишиється довг одна деклярація	250 дол.

Під час перебування моряків в Ню Йорку члени дирекції Українського Народнного Дому і люди доброї волі виявили велику приязнь і допомогу. Роман Данилюк і Андрій Ластовецький разом з капітаном Олегом Сташкевичем шукали і знайшли приміщення до направи яхти. Підписали відповідні контракти і заручили покриття видатків на 15,000 долярів. Разом з Любомиром Лозинським вони довозили харчі до пристані, зорганізували приїзд моряків на вечірку. Знаємо, що багато нюйоркчан із околиці відвідували моряків з харчами. Декому попало кілька долярів. При касі помагав Микола Турецький. При барі завзято працювали Мирон Заліпський, Василь Трубич, Володимир Влодюк та Ігор Пришляк. Зеня Лоґуш, Таня Рабій і Божена Заліпська помагали при вечірці. Гарну вечерю приготовив український ресторан Іст Віледж Йосифа і Божени Калати. За збірку на направу і за фінанси відповідав касир УНДому Іван Винник. Фотографувала Марійка Шепарович. Капітан яхти „Маестро" передав нам листа такого змісту:

„До дирекції Українського Народного Дому на руки ВШПана Романа Данилюка. Дорогий Пане Романе! Залога вітрильника „Маестро" пересилає на руки дирекції Українського Народного Дому сердечну подяку українській громаді Ню Йорку і околиці, яка була така щедра і поспішила з фінансовою допомогою при купні та інсталяції мачти на вітрильнику „Маестро", який брав участь в реґаті, присвяченій відзначенню 500-ліття відкриття Америки Христофором Колюмбом. Ваша приязнь і щедрість української громади перейшла всі наші сподівання і з'єднала нас дуже близько з нашими українськими братами в Америці.

Прохаємо Вас передати нашу сердечну подяку всім, хто спричинився до фінансової допомоги і усім тим, що опікувалися нами в часі нашого перебування у ЗСА. З пошаною: капітан яхти „Маестро" Олег Сташкевич".

Митрополит протоієрей парох катедри св. Володимира о. Володимир Базилевський висловив свої щирі привітання і провів молитву.

Голова УНДому Р. Данилюк ще раз подякував присутнім за участь, бажав морякам багато щастя і витривалости у дорозі в Україну.

Щасливі гості і господарі закінчили вечір врочистим співом українського національного гимну „Ще не вмерла Україна".

І.В.

ВИСТУП КВАРТЕТУ ІМ. ЛЕОНТОВИЧА

Валлінґфорд, Конн. (І. Стецура). — Відомий струнний квартет ім. Леонтовича виступить з концертом в неділю, 20-го вересня, о год. 2-ій по полудні в Неллон Центрі у Валлінґфорді, Конн. У програмі твори Гайдна, Чайковського і Скорика.

У НЮ ЙОРКУ В ДЕМОКРАТИЧНИХ передвиборах на кандидата демократів, який буде старатися перемогти у цьогорічних виборах республіканського сенатора Алфонса М. Д'Амато, ще покищо немає остаточних підрахунків. Одначе згідно з підрахунками 98 відсотків голосів отримав генеральний прокуратор нюйоркського стейту Роберт Ейбрамс, 406,435 (37%) голосів, Джеральдін Ферраро 396,106 (36%), Ел Шарптон 159,437 (14%) і Елізабет Голцман 139,581 (13%).

ДЕЛЕҐАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ сенаторів і конгресменів перебуває на дипломатичних відвідинах в Києві. Гості вже мали зустріч з науковцями Інституту світової економіки та міжнародних відносин Академії Наук України. Одначе їх найперше цікавить проблема створення справжнього економічного ринку, а також і те, як краще встановити прямі методи фінансування спільних підприємств.

ПАКІСТАН РОЗПОЧАВ будівництво нової воєнноморської бази на узбережжі Арабійського моря поблизу міста Карачі. Нова база є ще одним свідченням модернізації Ісля мабадом своєї армії. Стало також відомо, що пакістанський уряд найближчим часом обговорюватиме питання про придбання підводних човнів.

● РОЗШУКИ ●

Тітку ЮЛІЮ СОВІНСЬКУ,
яка жила востаннє під адресою:
296 — 2nd Ave.
La Salle, Queb., Canada
H8P 2G6, розшукує
Мелешко Лілія
м. Львів, 290069
вул. Шевченка 374, кв. 9
Для Ю. Совінської є лист від сестрінки — зголошуватися по нього на адресу:
L. and O. Schur
776 Sunninghill Avenue
London, Ont., Canada N6H 3L8

ЛОКОТЬ МИРОСЛАВУ ДМИТРІВНУ та її сестру ЄВГЕНІЮ, замуж. КОВАЛЬСЬКУ, дружину ПЕТРА,
які жили в селі Кабарівці, розшукують родичі із сусіднього села Грибковичі. Якщо хто знав би про місце проживання цих людей, просимо зголосити на адресу:
Ковальська Теодора
Омелянівна
Львів 290019
вул. Насипна 7/16

Павлина Піддубна з м. Бучача пошукує брата
ІВАНА ПІДДУБНОГО,
нар. 1921 р. в селі Зелена, Бучацький р-н, Тернопільська об. Хто знає про нього, або він сам прошу писати:
Україна
м. Бучач
об. Тернопільська
вул. Пушкіна 19, кв. 2
Піддубна Павлина
UKRAINE

Ольга Олексіівна Строган з роду Кубан, пошукує сестер
НАСТЮ КУБАН ПОНТАНЕЧ і ЗЕНЮ ОЛЕКСІІВНУ КУБАН,
які виїхали до Америки, Ню Йорку 1921 р. Батько Кубан Олекса Захарович жив у Америці до 1932 р. Помер на Україні у селі Бореня 1935 р. і був похований біля жінки Марії. Хто знав би про них або їх дітей то прошу писати:
Україна
Херсонська обл.
Білозерський р-н
с. Новая Тячинка
вул. Шевченка 2
Строган Ольга-Олена